

Disciplinärenden 2018 vid universitet och högskolor

Rapport 2019:14
Disciplinärenden 2018 vid universitet och högskolor

Utgiven av Universitetskanslersämbetet 2019
Författare: Pontus Kyrk

Diarienummer: 32-125-19

Universitetskanslersämbetet • Löjtnantsgatan 21 • Box 7703, 103 95 Stockholm
tfn 08-563 085 00 • fax 08-563 085 50 • e-post registrator@uka.se • www.uka.se

Innehåll

Inledning.....	4
Antalet avstängda och varnade studenter ökar kraftigt.....	5
Grunderna för disciplinåtgärderna.....	8
Påföljderna.....	10
Disciplinpåföljder för kvinnor och män.....	11

Inledning

Studenter som gör sig skyldiga till olika typer av förseelser kan stängas av från studierna i upp till sex månader eller varnas. Reglerna om sådana disciplinära åtgärder finns i 10 kap. högskoleförordningen (1993:100). Vid varje universitet och högskola finns en disciplinnämnd som beslutar i disciplinärenden. Nämndens beslut kan överklagas till förvaltningsdomstol.

Sedan lång tid har Universitetskanslersämbetet och dess föregångare Högskoleverket samlat in uppgifter om och sedan redovisat statistik och reflektioner med anledning av de disciplinärenden som universitet och högskolor har beslutat om. Redovisningen omfattar, förutom de statliga lärosätena, även de tre större enskilda utbildningsanordnarna Chalmers tekniska högskola, Handelshögskolan i Stockholm och Stiftelsen Högskolan i Jönköping.

2018 års disciplinärenden har granskats utifrån volym och uppdelat på kön. I rapporten görs jämförelser med uppgifterna för 2011 – 2015. Beträffande 2015 har UKÄ utgått från inhämtade, men tidigare opublicerade uppgifter. Några uppgifter för 2016 – 2017 har inte hämtats in från lärosätena.

UKÄ har även publicerat en *Rättsfallssamling för disciplinärenden vid universitet och högskolor 2009 – 2019*.

Antalet avstängda och varnade studenter ökar kraftigt

Samtliga statliga universitet och högskolor samt de enskilda utbildningsanordnarna Chalmers tekniska högskola, Handelshögskolan i Stockholm och Stiftelsen Högskolan i Jönköping har ombetts att redovisa uppgifter om hur många studenter som under 2018 blev föremål för en disciplinär åtgärd, antingen avstängning eller varning. Samtliga lärosäten har redovisat de begärda uppgifterna.

En genomgång av besluten i disciplinärendena visar att 1326 studenter blev föremål för en disciplinär åtgärd 2018. Det är en ökning med cirka 51 procent jämfört med de opublicerade siffrorna från 2015 (880 ärenden). Ökningen jämfört med 2014 (UKÄ:s rapport *Disciplinärenden 2014 vid universitet och högskolor*, 2015:6) är 72 procent (773 ärenden).

Diagram 1. Antal disciplinärenden 2011–2018.

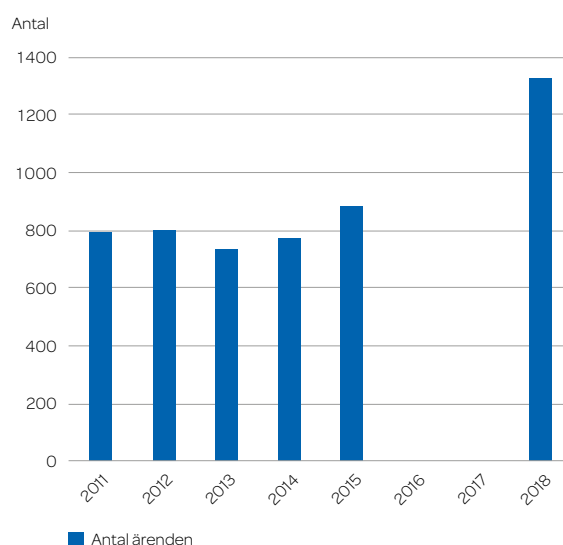
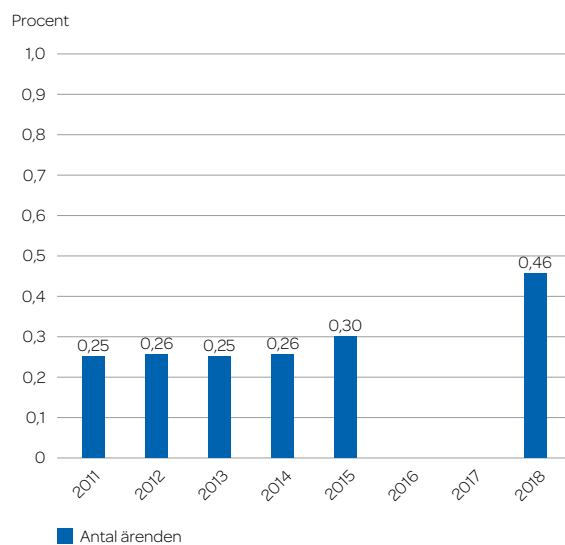

Diagram 2 visar att andelen disciplinärenden i relation till antalet helårsstudenter har ökat relativt kraftigt sedan år 2015. De 1326 studenterna utgör 0,46 procent av antalet helårsstudenter jämfört med 0,30 procent 2015.

Diagram 2. Andel disciplinåtgärder i procent av hela utbildningsvolymen (antal avstängda och varnade studenter/antal helårsstudenter), år 2011-2015, 2018.

Andelen/antalet beslut som föranledde en disciplinär åtgärd per helårsstudent och lärosäte under 2018 framgår av tabell 1. Andelen studenter som blev föremål för en disciplinåtgärd av antalet helårsstudenter är högst vid Södertörns högskola och Mälardalens högskola, 1,08 procent. Lägst andel har Konstfack (0,15 procent, dvs. ett ärende) och Mittuniversitetet (0,17 procent). Högsta antal ärenden som föranledde en disciplinär åtgärd har Stockholms universitet med 145 beslut.

Tabell 1. Andelen och antalet avstängningar och varningar per lärosäte år 2018.

Andelen av antalet helårsstudenter 2018.							
Lärosäte	Andel i procent	Totalt	Kvinnor	Män	Avstängingar	Varningar	Helårsstudenter
Uppsala universitet	0,25	62	32	30	48	14	24459
Lunds universitet	0,25	64	35	29	54	10	25857
Göteborgs universitet	0,28	71	46	25	64	7	25222
Stockholms universitet	0,55	145	86	59	121	24	26273
Umeå universitet	0,38	60	22	38	31	29	15999
Linköpings universitet	0,63	112	62	50	82	30	17744
Karolinska institutet	0,31	19	13	6	15	4	6085
Kungl. Tekniska högskolan	0,28	38	10	28	31	7	13633
Chalmers tekniska högskola	0,33	31	10	21	17	14	9415
Luleå tekniska universitet	0,77	56	27	29	30	26	7228
Sveriges lantbruksuniversitet	0,18	7	3	4	3	4	3797
Handelshögskolan i Stockholm*	0,18	3	0	3	3	0	1686
Karlstads universitet	0,37	31	16	15	31	0	8288
Linnéuniversitet	0,48	65	33	32	62	3	13550
Örebro universitet	0,65	60	32	28	59	1	9188
Mittuniversitetet	0,17	12	6	6	9	3	7062
Malmö universitet	0,48	56	21	35	48	8	11611
Blekinge tekniska högskola	0,43	12	3	9	11	1	2785
Gymnastik- och idrottshögskolan	0,41	3	1	2	3		737
Försvarshögskolan	0,47	3	2	1	3	0	640
Högskolan i Borås	1,01	56	36	20	29	27	5521
Högskolan Dalarna	0,44	25	19	6	21	4	5642
Högskolan i Gävle	0,58	34	18	16	31	3	5901
Högskolan i Halmstad	0,32	17	5	12	14	3	5368
Stiftelsen Högskolan i Jönköping	0,94	75	28	47	63	12	8013
Högskolan Kristianstad	0,44	24	13	11	16	8	5410
Högskolan i Skövde	0,40	14	5	9	10	4	3492
Högskolan Väst	0,39	20	12	8	19	1	5146
Mälardalens högskola	1,08	80	56	24	76	4	7429
Södertörns högskola	1,08	70	44	26	53	17	6460
Konstfack	0,15	1	1	0	0	1	676
Totalt	0,46	1326	697	629	1057	269	289 898

I Totalt ingår även lärosäten som inte hade några disciplinären:den:

Kungl. Konsthögskolan

Kungl. Musikhögskolan i Stockholm

Stockholms konstnärliga högskola

*Helårsstudenter år 2017

Grunderna för disciplinåtgärderna

UKÄ har delat upp disciplinärendena i sex kategorier:

1. fuskklappar och otillåtna hjälpmedel
2. otillåtet samarbete
3. plagiat och fabrikation
4. förfalskning av dokument
5. störande av undervisningen eller verksamheten i övrigt
6. sexuella eller etniska trakasserier.

Den vanligaste orsaken till att studenter blir föremål för disciplinära åtgärder har under hela tiden som Höskoleverket/UKÄ granskat disciplinärenden varit plagiering. Detta skedde i 792 fall 2018 (60 procent av alla ärenden, en minskning från år 2015 då andelen var 67 procent).

Diagram 3. Antal disciplinärenden per kategori 2011–2018.

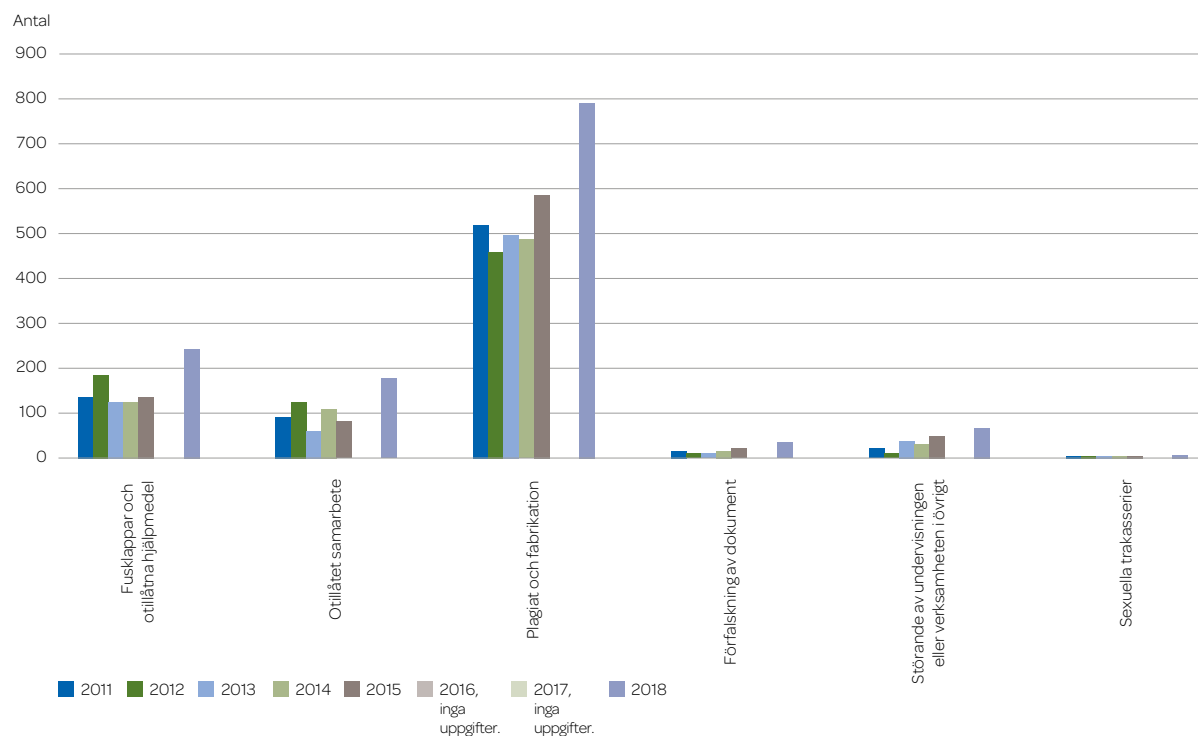
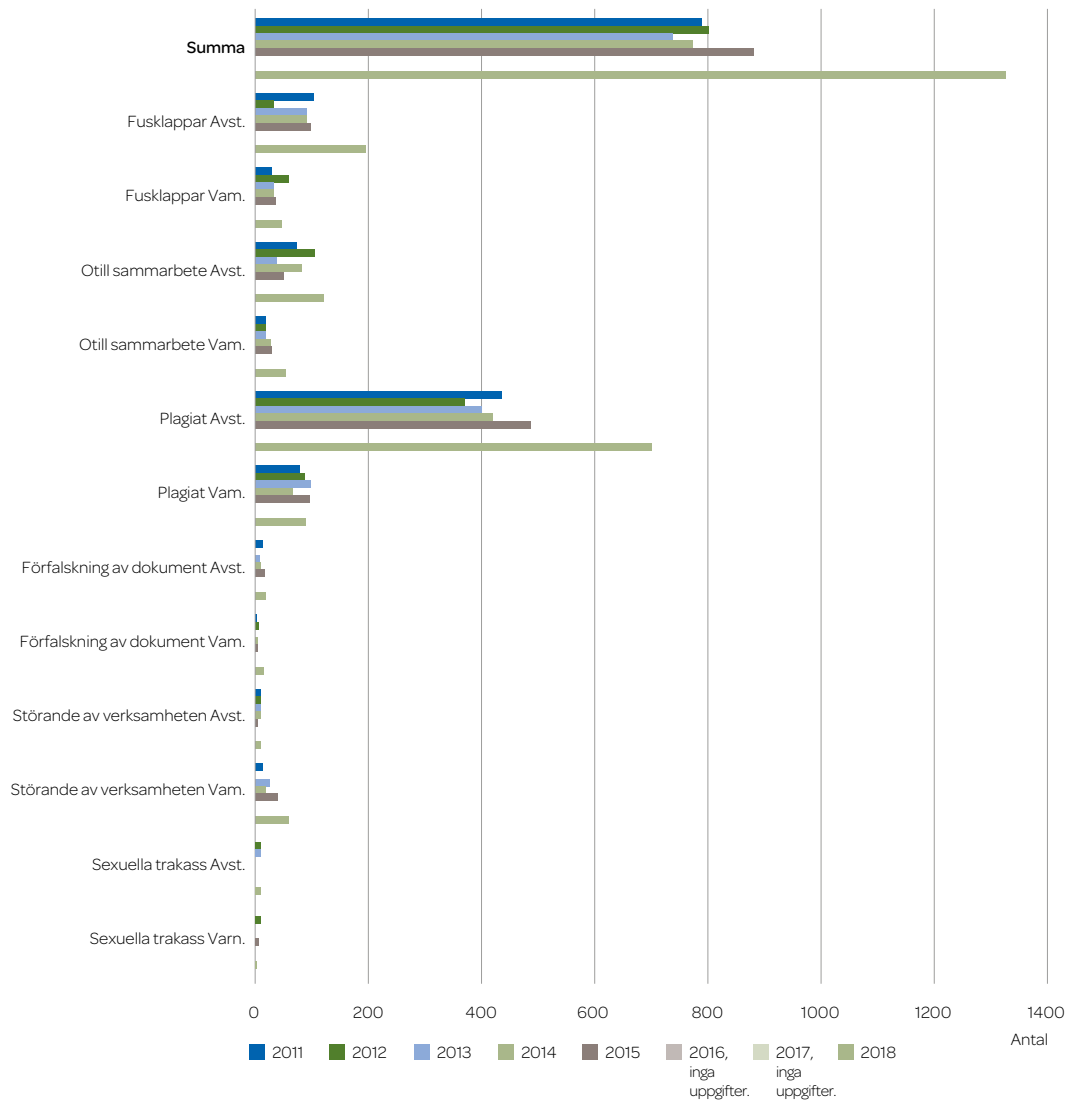

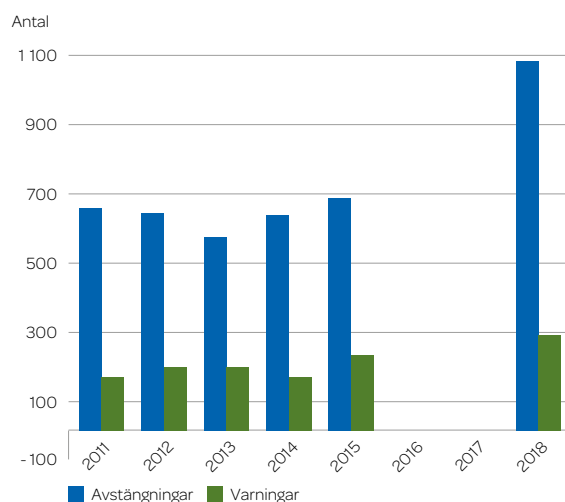
Diagram 4. Antal avstängningar (Avst.) och varningar (Varn.) per disciplinkategori 2011–2018.

Påföljderna

Påföljderna när disciplinära åtgärder vidtas är antingen varning eller avstängning. Av de 1326 studenter som blev föremål för disciplinära åtgärder 2018 stängdes 1057 av och 269 fick en varning. Jämfört med 2015 har antalet avstängningar ökat kraftigt, cirka 60 procent (1057 avstängningar jämfört med 663). Antalet varningar har ökat avsevärt mindre, 24 procent högre år 2018 jämfört med 2015 (269 varningar jämfört med 217).

Diagram 5. Antal avstängningar och varningar 2011–2018.

Disciplinpåföljder för kvinnor och män

UKÄ har vid flera tillfällen uppmärksammat frågan huruvida män och kvinnor som blir föremål för disciplinära åtgärder bedöms på olika sätt. Se exempelvis Högskoleverkets rapport *Disciplinära åtgärder mot studenter* (2011:10 R). Frågan lyftes även av UKÄ vid en konferens för högskolesektorn 2017. År 2019 publicerade UKÄ även ett tillsynsPM, *Disciplinärenden – kvinnor och män*, reg.nr 32-00318-18 där frågan togs upp.

UKÄ har för år 2018 granskat könsfördelningen för personer som blir föremål för en disciplinär åtgärd. Andelen män av de som blev föremål för en disciplinåtgärd var 47 procent. År 2018 utgjorde andelen män 39 procent av studenterna. Männen är därmed överrepresenterade bland de som gjort sig skyldiga till disciplinförseelser (se diagram 6).

Diagram 6. Andel män av studenterna som varit föremål för disciplinära åtgärder samt andel män av studenterna 2011 till 2018. Procent.

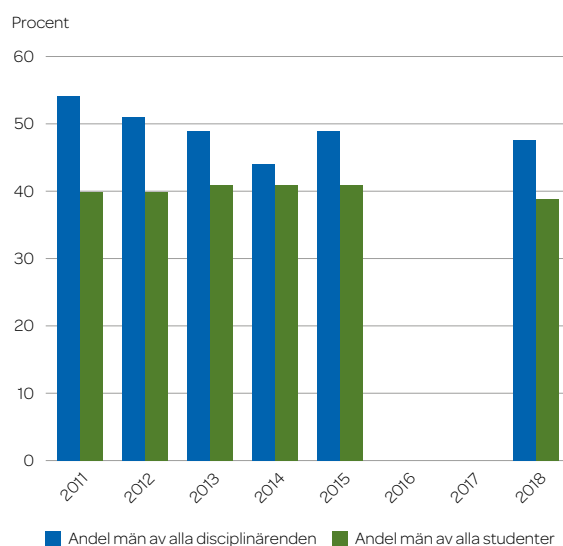
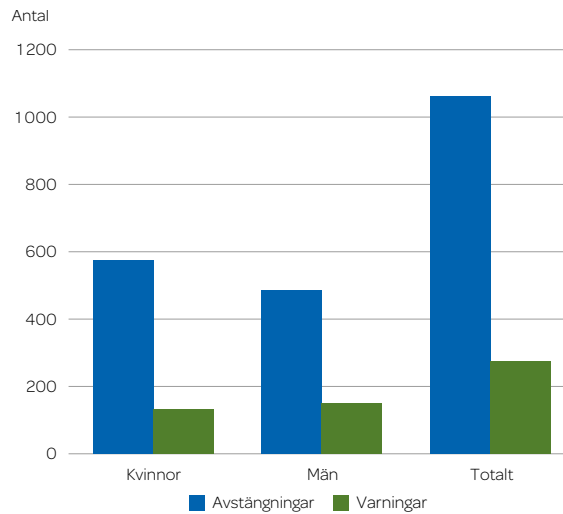
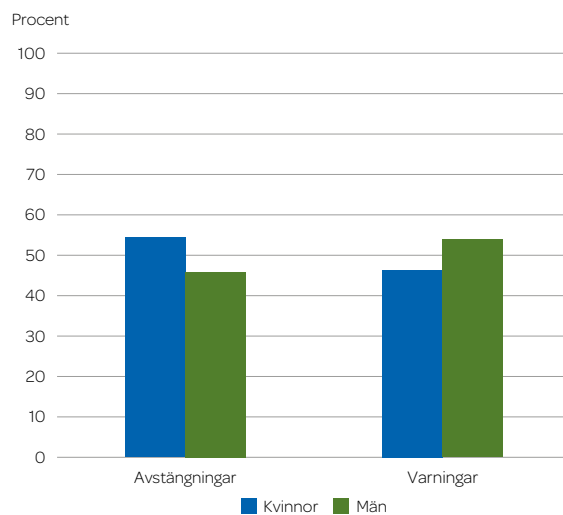

Diagram 7. Antal avstängningar och varningar per kön.

Av de kvinnor som blev föremål för en disciplinåtgärd stängdes 573 av och 124 varnades (82 procent respektive 18 procent), vilket visas i diagram 7. För män var samma siffror 484 respektive 145 (77 respektive 23 procent). Värt att notera är att år 2015 var förhållandet avstängningar/varningar för kvinnor som blev föremål för en disciplinär åtgärd 84 respektive 16 procent och för män var siffrorna 67 respektive 33 procent. Av de män som blev föremål för en disciplinär åtgärd är det således år 2018 en högre andel som blev avstängda istället för varnade jämfört med år 2015.

Diagram 8. Andel avstängningar och varningar utifrån kön. Procent.

Universitetskanslersämbetet (UKÄ) ska bidra till att stärka den svenska högskolan och Sverige som kunskapssamhälle. Vi granskar kvaliteten på högskoleutbildningarna, vi analyserar och följer upp utvecklingen inom högskolan och vi bevakar studenternas rättssäkerhet.

uka.se

